

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	SSO Alina Gąsior
Protokolant	Beata Gurdziołek

po rozpoznaniu w dniu 07 lipca 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa D. Z.

przeciwko Gminie Ł. i (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo w stosunku do obu pozwanych;
2. zasądza od powoda D. Z. na rzecz pozwanego Gminy Ł. kwotę 2.417 złotych (dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego;
3. zasądza od powoda D. Z. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2.417 (dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1327/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18.09.2013r. pełnomocnik procesowy D. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanej Gminy Ł. na rzecz powoda kwoty 97.693 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.08.2013r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkody powstałe na skutek podtopienia na zabudowanej nieruchomości rolnej powoda. Powód wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o zwolnienie go od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała na uszkodzenia budynków stanowiących własność D. Z., do których doszło na skutek podtopień wywołanych anomaliami pogodowymi w 2010 r. Gospodarstwo rolne powoda położone jest bezpośrednio przy drodze gminnej, którą zarządza pozwana Gmina. Odpowiada ona za stan techniczny drogi, jej właściwe odwodnienie, prawidłowe oznaczenie nośności i eksploatacji, a w konsekwencji za powstałe w związku z tym szkody.

Jako datę początkową problemów związanych z podtopieniami powód wskazał wiosną 2010 roku. Pomimo sygnalizowania nieprawidłowości w odwodnieniu pozwana nie podjęła kroków zmierzających do zapobieżenia lub zminimalizowania niebezpieczeństwa ponownego podtopienia (k. 3-4).

W odpowiedzi na pozew Gmina Ł. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwana zakwestionowała powództwo co do zasady jak i co do wysokości (k. 45-46).

Pismem z dnia 29.04.2014r. strona powodowa wniosła o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego na podstawie art. 194 § 3 kpc (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W..

Postanowieniem z dnia 12.05.2014r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, na podstawie art. 194 § 3 kpc, wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) SA w W..

Ustosunkowując się do zgłoszonego żądania pozwany (...) SA w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2014 roku i w piśmie procesowym z dnia 8 września 2014 roku (k. 188) pełnomocnik powoda wskazał, że w przedmiotowym postępowaniu powód dochodzi odszkodowania za uszkodzenia budynków, w wyniku powodzi, która miała miejsce wiosną 2010 roku oraz w lutym 2011 roku.

Na rozprawie w dniu 11.06.2015r. pełnomocnik powoda sprecyzował żądanie wskazując, że pozew obejmuje dwie szkody: pierwszą mającą miejsce wiosną 2010 r. oraz drugą z lutego 2011 r. Wskazał przy tym, że w stosunku do pozwanej Gminy podstawę odpowiedzialności stanowi przepis art. 415 kc i pozwana odpowiada za szkodę powstałą w 2010 r., pozwany zakład ubezpieczeń z kolei za obie szkody na zasadzie in solidum. (k. 288-288v, adnotacje 00:01:17-00:04:18).

W odpowiedzi pełnomocnik pozwanego (...) SA w W. wniósł o oddalenie powództwa i zaznaczył, że przedmiotem zgłoszenia była wyłącznie szkoda z 2011r. Podniósł wobec tego zarzut przedawnienia wobec szkody z 2010 r. (k. 288v, adnotacje 00:04:18-00:06:31).

Pełnomocnik pozwanej Gminy Ł. wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód D. Z. pozostaje właścicielem nieruchomości położonej w W. 200, gm. Ł., składającej się m.in. z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...) (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), 84, 137, 278/5, dla której w V Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w (...) prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

Powód nabył przedmiotową nieruchomość w dniu 09.02.2010r. od rodziców K. i Z. Z. na podstawie umowy darowizny, sporządzonej w Kancelarii Notarialnej D. J. w R., rep. A nr 1049/2010.

/ dowód: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) k. 7-12/

Działka oznaczona w ewidencji gruntów (...) zabudowana jest budynkiem mieszkalnym oraz budynkami gospodarczymi. Podwórko powoda oraz tereny z nim sąsiadujące położone są niżej w porównaniu z otaczającymi je gruntami.

Działka z zabudowaniami przylega bezpośrednio do drogi gminnej utwardzonej tłuczniem. Od 2009 r. na drodze wzmożono ruch samochodów ciężarowych.

Pierwsze podtopienia budynków stanowiących własność D. Z. miały miejsce w maju 2010r. i wystąpiły po intensywnych opadach deszczu. W usuwaniu skutków podtopień pomagał M. O., który dorywczo pracuje w

gospodarstwie powoda. Woda wylewana była wiadrami zarówno z budynku mieszkalnego, jak i z budynków gospodarczych – spichlerza i stodoły.

Przez okres lata aż do jesieni powód w celu usuwania wody z budynków wykorzystywał pompę.

Podtopienia powtarzały się w 2011 i w 2013 roku.

/dowód: zeznania powoda D. Z. protokół rozprawy k. 303v,

adnotacje 00:04:24-00:07:50, zeznania świadka M. O.

protokół rozprawy k. 106v-107, adnotacje: 00:03:59-00:07:53, 00:08:45-

00:12:10, K. Z. k. 107-107v, adnotacje: 00:13:44-

00:15:44, 00:18:19-00:23:26, A. K. (1) k. 121, adnotacje:

00:04:37-00:06:51, 00:08:54-00:09:29, R. R. k. 122,

adnotacje: 00:13:23-00:14:05, 00:16:04-00:17: (...), opinia biegłego

sądowego z dziedziny budownictwa lądowego i szacowania

nieruchomości Z. K. k. 193-213/

Miesięczne sumy opadów atmosferycznych w okresie marzec-maj 2010r. dla rejonu W., gmina Ł. wynosiły:

- marzec 2010 r. – 34 mm;
- kwiecień 2010 r. – 37 mm;
- maj 2010 r. – 154 mm.

Powyższe dane pochodzą ze Stacji Opadowej w D. i są reprezentatywne dla rejonu zamieszkania powoda.

Suma opadów atmosferycznych w lutym 2011 r. wynosiła 16,6 mm. Dane te pochodzą ze stacji opadowej w B., oddalonej o około 10 km na południowy wschód od W..

1 mm opadu równoważny jest 1 l/m² powierzchni.

/dowód: informacja Instytutu (...) –

Państwowego Instytutu (...), Oddział we W.,

Dział (...) Pomiarowo - Obserwacyjnej w P. k. 149,

informacja Instytutu (...) –

Państwowego Instytutu (...), Oddział w K., D.

(...) Pomiarowo - Obserwacyjnej w K. k. (...)/

Poziom drogi na wysokości bramy wjazdowej jest niższy niż teren nieruchomości w miejscu ułożenia elementu betonowego na krawędzi przełomu płaszczyzny terenu podwórka. Spadek drogi na wysokości nieruchomości jest znaczny i wynosi 60 cm na długości 90 m od bramy wjazdowej do wysokości działki gruntu (...). Teren posiada znaczny spadek w kierunku północno – wschodnim. Woda gruntowa spływająca w kierunku północno – wschodnim nie ma

możliwości dotarcia do drogi poprzez poziom posesji z uwagi na fundament stodoły i budynku mieszkalnego oraz cokoł betonowy ogrodzenia przedmiotowej nieruchomości.

Podwórko posiada spadek w kierunku północnym do drogi i pozwala na odprowadzenie wody opadowej na drogę, a następnie wzdłuż drogi w kierunku wschodnim lub północnym.

Zagłębienie istniejące na północnej części działki nr (...) może powodować podczas intensywnych opadów deszczu brak możliwości szybkiego odprowadzenia wody i podtopienia nieruchomości.

Cokoł betonowy ogrodzenia nieruchomości przy intensywnych opadach deszczu powoduje przy tak ukształtowanym terenie utrudnienia z odprowadzeniem wody gruntowej z terenu podwórka a w konsekwencji do jego podtopienia.

Duży spadek drogi w kierunku wschodnim wynoszący 60 cm na 90 m jednoznacznie świadczy, że droga posiadała dobre odwodnienie.

Biorąc pod uwagę usytuowanie nieruchomości, budynków oraz ogrodzenia względem drogi, spadki terenu wokół nieruchomości oraz spadki samej drogi, podtopienie nieruchomości powoda nie było następstwem nieprawidłowego stanu technicznego drogi, niewłaściwego odwodnienia drogi ani też jej niewłaściwej eksploatacji. Nawet zły stan techniczny drogi spowodowany rozjeżdżaniem jej przez samochody ciężarowe o dużej nośności nie ma związku z podtopieniem nieruchomości powoda.

Uszkodzenia budynku mieszkalnego na skutek podtopień obejmują m.in. zawilgocenie ścian i posadzki oraz ich osuszenie i odgrzybienie. Z podtopieniem związana była również konieczność pompowania wody z zalanej piwnicy.

Uszkodzenia w budynku gospodarczym na skutek podtopień obejmują m.in. zawilgocenie ścian oraz ich osuszenie, a także zniszczenie tynku do wysokości 60 cm. Także w przypadku budynku gospodarczego, z podtopieniem związana była konieczność pompowania wody z zalanej piwnicy.

Uszkodzenia budynku stodoły na skutek podtopień obejmują m.in. zawilgocenie ścian do poziomu 20 cm i posadzki oraz ich osuszenie. Obecny stan posadzki oraz jej spękania nie mają związku z podtopieniami. Podobnie dwa pęknięcia na wschodniej i zachodniej ścianie podłużnej nie mają związku z tym podtopieniami.

Na dzień dzisiejszy nie jest możliwe rozróżnienie jakie uszkodzenia wiązały się z kolejno następującymi po sobie podtopieniami w 2010, 2011 i 2013 r. Po podtopieniach w 2010 i 2011 r. powód na bieżąco poprawiał uszkodzenia powstałe w budynkach gospodarczych. Po szkodzi wywołanej podtopieniem w 2013 r. D. Z. nie wykonywał remontu należących do niego budynków.

Koszt usunięcia uszkodzeń powstałych w budynku mieszkalnym, gospodarczym oraz budynku stodoły na skutek podtopienia wiosną 2010 roku wynosi 3.690 zł. Obecny stan budynku stodoły, budynku gospodarczego, budynku mieszkalnego a w szczególności piwnicy oraz terenu posesji wskazuje, że szkody jakie wystąpiły w postaci podtopienia piwnic w budynku gospodarczym nr (...) i piwnic budynku mieszkalnego (woda na wysokości 60 cm od posadzki) oraz posadzki stodoły świadczą, że podtopienie było spowodowane długotrwałym deszczem powodującym podnoszenie się poziomu wody gruntowej a nie deszczu nawalnego, który przy takich spadkach terenu i istniejącym cokole betonowym ogrodzenia spowodowałby całkowite zalanie piwnic a nie tylko do poziomu 60 cm oraz od strony południowej ściany stodoły musiałby spowodować naniesienie ziemi z terenu, którego spadek wynosi w tym miejscu około 1, 30 m. Ponadto jak wynika z dokonanych oględzin teren wokół fundamentów budynków nie wykazuje śladów szybkiego przepływu wody i jego naruszenia co musiałoby nastąpić przy wystąpieniu deszczu nawalnego tym bardziej przy takich spadkach terenu. Jak wynika z powyższego przyczyną podtopienia były intensywne deszcze, ale nie były to deszcze dające się zakwalifikować jako nawalne.

Biorąc pod uwagę stan nieruchomości stwierdzony podczas wizji nieruchomości oraz rozmiar szkód jakie wystąpiły na nieruchomości przyczyną podtopienia nieruchomości nie były nawalne deszcze w rozumieniu art. 67 ust. 2 pkt. 4 i

5 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

/dowód: opinia biegłego sądowego z dziedziny budownictwa lądowego

i szacowania nieruchomości Z. K. k. 193-213, uzupełniająca

opinia biegłego Z. K. k. 249-253, ustna uzupełniająca opinia

Z. K. -protokół rozprawy k. 289-289v, adnotacje 00:13:55-

00:19:30, zeznania powoda D. Z.- protokół rozprawy- k.

303v, adnotacje 00:07:50-00:12:14, zeznania powoda D. Z.

k. 303v-304, adnotacje: 00:09:00-00:11:40/

W przypadku podtopień, do których doszło w lutym 2011 roku, zakres szkód w budynkach i koszt ich usunięcia byłby taki sam jak po podtopieniach w 2010 roku.

/dowód: uzupełniająca opinia biegłego Z. K. – k. 250/

W chwili obecnej nie ma możliwości rozróżnienia, czy szkoda w postaci podtopień budynków powstała w 2010 roku czy też w 2011 roku. Nie jest też możliwym ustalenie czy deszcze, które wystąpiły w 2010 roku i 2011 roku na terenie zamieszkania powoda były deszczami nawalnymi .

(dowód: ustna opinia biegłego Z. K. – k. 289)

W dniu 23.11.2010r. D. Z. wystosował do Wójta Gminy Ł. pismo, w którym skarżył się na zły stan drogi przylegającej do jego nieruchomości. Wskazał, że gminna droga przebiegająca obok gospodarstwa blokuje odpływ wód gruntowych. W efekcie od maja 2010 r. woda wdziera się do zabudowań powoda.

/ dowód: pismo z dnia 23.11.2010 r. k. 67/

Pismem z dnia 18.11.2012r. D. Z. zwrócił się do Gminy Ł. o wskazanie ubezpieczyciela ponoszącego odpowiedzialność za stan gminnych dróg. Powoływał się przy tym, na mające miejsce w maju 2010 r. podtopienie należących do niego budynków.

/dowód: pismo z dnia 18.11.2012r. k. 65/

W odpowiedzi na powyższe pisma Wójt Gminy Ł. wezwał powoda do przedłożenia dowodów potwierdzających związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieprawidłowościami w wykonaniu drogi, a zalewaniem jego budynków. Wyznaczono jednocześnie termin oględzin nieruchomości.

/dowód: pismo z dnia 21.11.2012r. k. 66/

Pismem z dnia 23.07.2013r. D. Z. wezwał Gminę Ł. do zapłaty kwoty 97.693 zł za szkody powstałe na posesji powoda w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania.

/dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 23.07.2013r. k. 13/

W odpowiedzi Wójt Gminy Ł. nie uznał odpowiedzialności za poniesioną przez powoda szkodę.

/ dowód: pismo z dnia 05.09.2013r. k. 14/

Gmina Ł. nie posiada polisy ubezpieczeniowej obejmującej drogę wewnętrzną oznaczoną w ewidencji gruntów nr (...), przylegającą do posesji D. Z..

/dowód: pismo z dnia 09.01.2013r./

Zarówno w 2010, jak i w 2011 r. powoda oraz pozwanego (...) SA w W. łączyła umowa obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

/okoliczność bezsporna oraz dowód: polisa seria i numer (...) k. 74/

W 2011 roku D. Z. zgłosił pozwanemu zakładowi ubezpieczeń szkodę w postaci podtopienia domu jednorodzinnego i budynków gospodarczych w wyniku podniesienia poziomu wód gruntowych. Jako przyczynę szkody wskazano deszcz nawalny.

Uszkodzenia polegały na przesiąknięciu wilgocią domu mieszkalnego (piwnica i mury), spichlerza z piwnicą (piwnica i mury), stodoły (mury) oraz obory (mury).

Jako datę powstania szkody wskazano dzień 15.02.2011r.

/dowód: druk zgłoszenia szkody k. 175, opis szkody k. 178/

A. K. (2), zatrudniona w pozwanym zakładzie ubezpieczeń na stanowisku likwidatora szkód majątkowych, dokonała oględzin zalanych pomieszczeń. Na ścianach widoczne były plamy zaciekowe po wodzie. Posadzki były mokre. A. K. (2) stwierdziła ponadto bardzo wysoki stopień zagrzybienia ścian.

/dowód: zeznania świadka A. K. (2) k. 170v-171, adnotacje: 00:03:57-00:08:31, dokumentacja fotograficzna k. 179-180/

Decyzją z dnia 16.05.2011 r. (...) SA w W. nie przyznał powodowi odszkodowania za szkodę powstałą w dniu 15.02.2015r., argumentując iż przyczyną zalania pomieszczeń w budynkach mieszkalnych i gospodarczych było podniesienie się poziomu wód gruntowych. Szkada nie została zatem spowodowana żadnym ze zdarzeń wymienionych w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 ze zm.).

/dowód: decyzja z dnia 16.05.2011r. k. 183/

W dniu 03.03.2014r. odwołanie od powyższej decyzji wywiódł powód, wnosząc jednocześnie o wypłatę należnego odszkodowania.

/dowód: odwołanie z dnia 03.03.2014r. k. 185/

W odpowiedzi pozwany, powołując się ponownie na treść art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. wskazał, że w czasie topnienia śniegu na polach nastąpiło podniesienie się poziomu wód gruntowych, w wyniku czego woda przesiąkała przez posadzki i podłoże budynku mieszkalnego oraz budynków gospodarczych, co spowodowało ich zalanie. (...) SA w W. nie kwestionował faktu powstania zdarzenia, jednakże przedmiotowa szkoda nie jest objęta zakresem odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń.

/ dowód: pismo z dnia 26.03.2014r. k. 186/

W okresie od 20.02.2013r. do 19.02.2014r. powód posiadał obowiązkowe ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego w C. (...) Towarzystwie (...) w P..

W dniu 18.06.2013r. D. Z. zgłosił szkodę z dnia 07.06.2013r. związaną z podtopieniem budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych na skutek obfitych opadów atmosferycznych.

/dowód: protokół szkody k. 5 akt szkody nr T13122/2013/M, zgłoszenie szkody k. 6 akt szkody nr T13122/2013/M/

Decyzjami z dnia 03.07.2013r. C. (...) Towarzystwo (...) w P. przyznał D. Z. odszkodowanie w łącznej wysokości 2.555,09 zł za szkody powstałe w dniu 07.06.2013r. polegające na uszkodzeniu budynku mieszkalnego, budynku gospodarczego oraz stodoły wskutek deszczów nawalnych.

/dowód: decyzje o przyznaniu odszkodowań z dnia 03.07.2013r. k. 14-18 akt szkody nr T13122/2013/M/

Pozwem z dnia 26.07.2013r. D. Z. wniósł o zasądzenie od C. Polska (...) w P. kwoty 12.444,91 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkody powstałe na zabudowanej nieruchomości rolnej powoda, na skutek podtopienia .

/dowód: pozew o zapłatę k. 40-41 akt szkody nr T13122/2013/M/

Ugodą z dnia 17.10.2013r. C. Polska (...) w P. przyjęło odpowiedzialność za szkodę powstałą w związku ze zdarzeniem z dnia 07.06.2013r. Strony ustaliły ostateczną wysokość odszkodowania na łączną kwotę 14.055,09 zł za uszkodzone budynki oraz kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych.

/dowód: ugoda nr 1067/CE/2013 k. 58 akt szkody nr T13122/2013/M/

Postanowieniem z dnia 26.11.2013r. Sąd Rejonowy w (...) umorzył postępowanie w sprawie z powództwa D. Z. przeciwko C. Polska (...) w P. wobec cofnięcia przez powoda pozwu.

/dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 26.11.2013r.

k. 66 akt szkody nr T13122/2013/M/

D. Z. mieszka wspólnie z emerytowanym ojcem. Pozostaje właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni około 25 ha. Zajmuje się uprawą zboża. Posiada podstawowe maszyny rolnicze niezbędne do uprawy. Przychody uzyskiwane z gospodarstwa w wysokości około 15.000 zł przeznacza na codzienne potrzeby oraz koszty prowadzenia gospodarstwa rolnego. Powód nie jest w stanie sprecyzować jakie uszkodzenia powstały w budynkach w poszczególnych latach.

/dowód: zeznania powoda D. Z. protokół rozprawy k. 303v, adnotacje 00:21:55-00:25:02/

Stan faktyczny rozpatrywanej sprawy ustalony został w oparciu o zgromadzony w toku postępowania osobowy oraz rzeczowy materiał dowodowy. Dowody z zeznań świadków Sąd uznał za wiarygodne – przesłuchiwani świadkowie zaprezentowali spójną i jednolitą sekwencję zdarzeń. Wskazywane przez nich okoliczności znalazły potwierdzenie w dowodach rzeczowych, w tym m.in. w aktach szkodowych.

Odnosząc się do zeznań powoda D. Z., wątpliwość w ocenie Sądu wzbudziło prezentowane przez niego stanowisko, jakoby pierwsze zgłoszenie szkody w (...) SA w W. miało miejsce jeszcze w 2010 r. Strona powodowa nie zaoferowała w toku postępowania dowodu potwierdzającego powyższą okoliczność. W szczególności nie znajduje ona potwierdzenia w załączonych do akt dowodach z dokumentów. Podkreślić należy, że zgłoszona w dniu 15.02.2011r. szkoda nie odnosiła się do skutków zalania budynków z 2010 r. W opisie (k. 73) jednoznacznie wskazano bowiem, iż zgłoszenie dotyczy szkody powstałej dnia 15.02.2011r.

W poczet wiarygodnych środków dowodowych Sąd zaliczył sporządzoną na potrzeby postępowania opinię biegłego sądowego z dziedziny budownictwa lądowego i szacowania nieruchomości Z. K., uzupełnioną kolejno pisemną oraz ustną opinią. Ostatecznie sformułowane wnioski, w zestawieniu z pozostałym materiałem, w tym w szczególności zeznaniami powoda, okazały się w pełni przekonywujące. Sporządzona opinia jest precyzyjna, odpowiada na wszystkie

pytania Sądu, odnosi się do wszystkich pytań i zastrzeżeń pełnomocnika powoda. Zdaniem Sądu nie ma żadnych podstaw, aby ją kwestionować.

Odnosząc się do stanowiska strony powodowej o niewłaściwym odwodnieniu drogi lub jej niewłaściwej eksploatacji Sąd w pełni przychylił się do wywodów wypływających z opinii biegłego. Z. K. szczegółowo opisał ukształtowanie terenu. Sporządził również obszerną dokumentację fotograficzną nieruchomości należącej do powoda. W toku postępowania D. Z. nie zdołał zakwestionować pozytywnej oceny stanu technicznego drogi. Nie przedstawił w tym zakresie argumentów skutecznie podważających twierdzenia biegłego.

Szczególnie istotny okazał się wniosek sformułowany w ustnej uzupełniającej opinii, iż aktualnie nie jest możliwe rozróżnienie jakie uszkodzenia wiązały się z kolejno następującymi po sobie podtopieniami w 2010, 2011 i 2013 r. Z zeznań D. Z. wynika, że po podtopieniach w 2010 i 2011 r. dokonywał on na bieżąco częściowych napraw budynków. Jedynie po szkodzi wywołanej podtopieniem w 2013 r. powód nie wykonywał remontu budynków. Okoliczności te, jak również znaczny upływ czasu od pierwszego podtopienia, sprawiają że nie jest możliwym precyzyjne odtworzenie zakresu szkód wywołanych kolejnymi podtopieniami. Dodatkowo sam D. Z. nie był w stanie ściśle określić uszkodzeń wywołanych przez kolejne zalania budynków.

Powyższe uwagi stały się podstawą oddalenia zgłaszanego przez stronę powodową wniosku o zlecenie innemu biegłemu z zakresu budownictwa sporządzenia pisemnej opinii w sprawie. W ocenie Sądu wniosku takiego nie uzasadnia także fakt sporządzenia na zlecenie powoda prywatnej opinii w przedmiocie uszkodzeń budynków i wartości poniesionych szkód. Opracowanie to wykonano dnia 27.07.2012r. – co prawda przed 2013 r., niemniej już po dwukrotnych podtopieniach. Precyzyjne odtworzenie szkód wywołanych poszczególnymi zalaniem jest w takich warunkach szczególnie utrudnione, na co słusznie uwagę zwrócił w toku rozprawy biegły Z. K..

W ocenie Sądu opinia biegłego Z. K. jest rzetelna, fachowa, uwzględnia wszystkie okoliczności podnoszone w toku sprawy, istotne dla jej rozstrzygnięcia i w związku z powyższym brak jest jakichkolwiek podstaw do powołania innego biegłego.

Oddaleniu podlegał również drugi ze zgłaszanych przez stronę powodową wniosków – o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego hydrologa. W ocenie Sądu dowód ten jest nieprzydatny dla stwierdzenia faktu wystąpienia deszczu nawalnego na działce powoda. Urządzenia pomiarowe Instytutu (...) oddalone są od nieruchomości powoda o kilka kilometrów, a uzyskane w toku postępowania wskaźniki opadów przedstawiają wyłącznie sumę opadów w określonym przedziale czasowym. Nie sposób na ich podstawie jednoznacznie określić czy opad na wybranym fragmencie gruntu ma charakter nawalny. Dodatkowo sam powód nie jest w stanie precyzyjnie określić dat powstania poszczególnych szkód. W takich okolicznościach Sąd nie byłby w stanie sformułować precyzyjnej tezy dowodowej, a biegły sporządził opinię.

Niezależnie od powyższego Sąd uznał zgłaszany wniosek dowodowy za spóźniony. Pełnomocnik powoda wskazując nawalne deszcze jako przyczynę powstania szkody mógł już w chwili złożenia wniosku o wezwanie do udziału w sprawie (...) SA w W. zgłosić wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego hydrologa. Storna powodowa tymczasem w piśmie z dnia 29.04.2014r. wniosła jedynie o uzupełnienie tezy dowodowej skierowanej do biegłego z zakresu budownictwa lądowego i szacowania nieruchomości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

W wyniku ostatecznie sformułowanego żądania powód domagał się zasądzenia roszczenia odszkodowawczego za szkodę powstałą w dwóch kolejnych latach kalendarzowych – 2010 oraz 2011. Żądanie sformułował wobec dwóch niezależnych od siebie podmiotów, które w niniejszym postępowaniu występują jako współuczestnicy formalni.

Roszczenie wobec pozwanej Gminy Ł. powód wywodził z deliktowej odpowiedzialności opartej na zasadzie winy.

Art. 7 ustawy z dnia 08.03.1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2013.594 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty. Do katalogu zadań własnych włączono m.in. sprawy gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego (art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy).

Drogi gminne stanowią jedną z kategorii dróg publicznych w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21.03.1985r. o drogach publicznych (Dz.U.2015.460 ze zm.). Stosownie do treści art. 19 ust. 1 ustawy organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. Zarządcą dróg gminnych jest właściwy wójt, burmistrz lub prezydent miasta (art. 19 ust. 2 ustawy). Do zadań zarządcy drogi należy m.in. utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą (art. 20 pkt 4 ustawy) czy przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników (art. 20 pkt 12).

W niniejszej sprawie bezspornym było, że obowiązek utrzymania drogi przylegającej bezpośrednio do zabudowanej nieruchomości powoda ciąży na pozwanej Gminie Ł..

Przypisanie odpowiedzialności na podstawie art. 415 kc wymaga wykazania przez powoda przesłanek roszczenia deliktowego w postaci zdarzenia, szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a zaistniałą szkodą. Na gruncie niniejszej sprawy D. Z. obciążał zatem obowiązek wykazania m.in. nieprawidłowości w utrzymaniu drogi gminnej przylegającej do jego posesji oraz poniesionej w wyniku podtopienia w 2010 r. szkody. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nakazuje przyjąć, że powód nie sprostął powyższemu obowiązkowi. Sporządzona na potrzeby postępowania wiarygodna opinia biegłego sądowego nie potwierdziła wad konstrukcyjnych drogi. Jej położenie względem należącej do powoda działki nie pozwala stwierdzić niewłaściwego odwodnienia. Gmina nie uchybiła zatem ciężącym na niej obowiązkom. Biegły wykluczył, aby budowa drogi miała wpływ na powtarzające się podtopienia na działce powoda. Okoliczność ta skutkuje oddaleniem powództwa w stosunku do pozwanej Gminy Ł..

Niezależnie jednak od powyższych rozważań powód nie zdołał w sposób należyty wykazać wysokości szkody powstałej na skutek podtopienia w 2010 r., o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia.

Przechodząc do odpowiedzialności pozwanego (...) SA w W., bezspornym pozostawało, że strony zarówno w 2010, jak i 2011r. łączyła umowa obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych. Ramy prawne umowy ubezpieczenia budynków rolniczych wyznaczają przepisy ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 ze zm.). W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 22 ust. 1 ustawy).

Rozpatrując żądanie naprawienia szkody powstałej w 2010 r. Sąd za uzasadniony uznał podnoszony przez (...) SA w W. zarzut przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 819 § 1 kc roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem lat trzech. Bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia (art. 819 § 4 kc). Bieg przedawnienia rozpoczyna się z kolei od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 kc).

Stosownie do treści art. 16 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22.05.2003r., w przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem budynków rolniczych, uczestnicząca w nim osoba obowiązana jest do niezwłocznego powiadomienia o zdarzeniu zakładu ubezpieczeń, udzielając mu niezbędnych wyjaśnień i przekazując posiadane informacje. Na gruncie niniejszej sprawy, skoro jako datę powstania szkody powód wskazywał miesiąc maj 2010 r. bez precyzyjnego określenia dnia kalendarzowego, jako początek biegu przedawnienia uznać należało najwcześniejszy pierwszy dzień czerwca 2010 r. W toku postępowania powód nie przedstawił dowodu zgłoszenia wobec pozwanego (...) SA w W.

szkody powstałej wskutek podtopienia budynków w 2010 r. Brak jest zatem dowodów na przerwanie liczonego od czerwca 2010 r. biegu przedawnienia. Wniosek o wezwanie pozwanego do udziału w przedmiotowej sprawie złożony został dopiero w dniu 29.04.2014r. (...) SA w W., dokonane na mocy postanowienia z dnia 12.05.2014r., nastąpiło w dniu 19.05.2014r. (zwrotne potwierdzenie odbioru postanowienia k. 116). Zgodnie z art. 198 § 1 kpc wezwanie do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego dokonane przez sąd zastępuje pozwanie.

Mając na uwadze powyższe rozważania dochodzone przez D. Z. roszczenie za szkody wyrządzone w 2010 r. uznać należało, na podstawie art. 819 § 1 kc, za przedawnione, co skutkowało oddaleniem powództwa w rozpatrywanym zakresie.

Merytorycznej ocenie podlegało roszczenie o naprawienie szkody powstałej w 2011 r. Zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z tytułu ubezpieczenia budynków rolniczych przysługuje odszkodowanie za szkody powstałe w budynkach na skutek zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego. Za szkody spowodowane przez podtopienie uważa się szkody powstałe wskutek zalania terenów w wyniku deszczu nawalnego lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych (art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy). Z kolei za szkody spowodowane przez deszcz nawalny uważa się szkody powstałe w wyniku opadów deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 (art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy).

Zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu – obowiązek udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Ocena materiału zgromadzonego w toku niniejszego postępowania prowadzi do wniosku, iż powód nie sprostął wymaganiom stawianym mu w przepisach art. 6 kc i art. 232 kpc. Nawiązując do dotychczasowych rozważań przypomnieć należy, iż D. Z. nie potrafił precyzyjnie określić do jakich uszkodzeń doprowadziło podtopienie mające miejsce w 2011 r. Powód nie był w stanie określić jakie uszkodzenia niosły za sobą podtopienia mające miejsce w kolejno następujących po sobie latach 2010 i 2011 r. (k. 288v, adnotacje 00:07:59-00:11:55).

D. Z. nie wskazał też precyzyjnie jakie prace wykonał po podtopieniu mającym miejsce w 2010 r. Nie zdołał również wykazać jakiej wysokości szkoda powstała w wyniku podtopienia. W tym zakresie trafnie podnosił pełnomocnik pozwanego zakładu ubezpieczeń, że powód nie przedstawił wyliczenia, z którego miałyby wynikać dochodzone koszty restytucji budynków. Zaoferowany na tą okoliczność dowód w postaci opinii biegłego nie doprowadził do ustalenia wysokości poniesionej szkody.

Należy również wskazać, że postępowanie dowodowe nie wykazało, aby podtopienie posesji i budynków powoda w 2011 r. wywołane było deszczami nawalnymi, poza tym powód otrzymał odszkodowanie od innego ubezpieczyciela za szkodę powstałą w 2013 roku, przy czym jak sam wskazał szkoda ta powstawała od 2010 roku, a w kolejnych latach ulegała pogłębieniu.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania oraz treść cytowanych przepisów, wobec braków dowodowych powództwo również w tym zakresie podlegało oddaleniu jako niezasadne.

Z uwagi na oddalenie powództwa w stosunku do obu pozwanych, powód winien zostać obciążony kosztami procesu na rzecz każdego z nich.

Na rozprawie w dniu 7 lipca 2015 roku pełnomocnik powoda złożył wniosek, aby w przypadku oddalenia powództwa Sąd nie obciążał powoda kosztami sądowymi z uwagi na jego sytuację materialną.

Sąd, mając na uwadze wynik sprawy, a jednocześnie uwzględniając sytuację materialną powoda, na podstawie art. 102 kpc obciążył powoda obowiązkiem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego na rzecz każdego z pozwanych.

Przede wszystkim Sąd uznał, iż decydując się na wniesienie sprawy do Sądu i będąc reprezentowanym przez pełnomocnika, powód winien mieć świadomość konieczności poniesienia związanych z tym kosztów i zgromadzić w tym celu niezbędne środki. Powód kilkakrotnie precyzował daty, kiedy według niego doszło do powstania szkody, wnosił o uzupełnienie opinii przez biegłego i w toku trwającego postępowania dowodowego powinien mieć świadomość, iż wynik sprawy może być różny. Konsekwencją tego winno być ewentualne przygotowania środków na koszty postępowania, zwłaszcza, że powód jest właścicielem gospodarstwa o powierzchni około 25 ha. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, iż mimo posiadanego areалу powód nie osiąga zbyt dużych dochodów, poza tym pomaga ojcu, wożąc go na rehabilitację.

W konsekwencji na podstawie art. 102 kpc Sąd zasądził od powoda na rzecz każdego z pozwanych koszty zastępstwa procesowego według niższej stawki, tj. po 2. 400 złotych i koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, tj. 17 złotych.